

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
- Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας

Θέμα: Καθυστέρηση στη δημοσίευση της βεβαιωτικής πράξης για την αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτρίωσης στη Λεβαία Φλώρινας

Το καθεστώς των απαλλοτριώσεων ρυθμίζεται από τον Ν.2882/2001 όπως ισχύει σήμερα και έπειτα από τις τροποποιήσεις, που επήλθαν σε αυτόν με τον Ν. 4070/2012 και πρόσφατα με τον Ν. 4146/2013.

Το άρθρο 13 παρ.1 του Ν.2882/2001, όπως ισχύει σήμερα, προβλέπει τη διαδικασία προσδιορισμού της αποζημίωσης για το απαλλοτριωμένο ακίνητο. Σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο η αποζημίωση πρέπει να είναι πλήρης και να ανταποκρίνεται στην αξία του ακινήτου πλην όμως το εδάφιο γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 13 θεσπίζει ως κριτήρια εκτίμησης της αξίας του ακινήτου την αντικειμενική αξία αυτού, τα τιμήματα στα συμβόλαια μεταβίβασης κυριότητας ακινήτων, τα οποία συνάχθηκαν κατά το χρόνο κήρυξης της απαλλοτρίωσης καθώς και την πρόσοδο του απαλλοτριωμένου ακινήτου. Μάλιστα, το εδάφιο α' της παραγράφου 1 του άρθρου 15 του Ν.2882/2001, αντικαταστάθηκε με τη παράγραφο 7 του άρθρου 76 του Ν.4146/2013, ώστε πλέον αρμόδια για την εκτίμηση της αξίας του υπό απαλλοτρίωση ακινήτου και του ύψους της οφειλόμενης αποζημίωσης να μην είναι τα Δικαστήρια, αλλά η προβλεπόμενη από το άρθρο 15 Τριμελής Επιτροπή, η οποία δύναται να διευρύνεται μέχρι τον αριθμό των πέντε ατόμων και η οποία θα αποτελείται από τον Πρόεδρο της Κτηματικής Υπηρεσίας, έναν υπάλληλο της οικείας Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας και έναν εμπειρογνώμονα.

Με τον τρόπο αυτό η εκτίμηση του ποσού της αποζημίωσης των δικαιούχων γίνεται καταρχήν με βάση την αντικειμενική και όχι την πραγματική αξία του ακινήτου, με αποτέλεσμα να ακυρώνεται ουσιαστικά ο συνταγματικά κατοχυρωμένος θεσμός της ιδιοκτησίας και παράλληλα, αρμόδια για την εκτίμηση της αξίας του ακινήτου και της οφειλόμενης αποζημίωσης στους κατά το Νόμο δικαιούχους αυτής καθίσταται μια τριμελής Επιτροπή, και όχι τα Ελληνικά Δικαστήρια.

Το άρθρο 17 παρ.1 του Συντάγματος προστατεύει το δικαίωμα της ιδιοκτησίας και στην παράγραφο 2 αυτού ορίζει τις προϋποθέσεις και τους όρους στέρησης αυτής, ήτοι την αποδεδειγμένη δημόσια ωφέλεια και την πλήρη και ανταποκρινόμενη στην αξία του απαλλοτριούμενου ακινήτου αποζημίωση. Καθίσταται, λοιπόν, σαφές ότι με τους ορισμούς του νέου Νόμου περί εκτίμησης του ποσού της αποζημίωσης βάσει της αντικειμενικής αξίας των ακινήτων, αυτή δεν μπορεί εκ των πραγμάτων να είναι πλήρης και ανταποκρινόμενη στην πραγματική αξία αυτών.

Στο άρθρο 11 του Ν.2882/2001 ορίζονται οι όροι ανάκλησης και άρσης της μη συντελεσμένης αναγκαστικής απαλλοτρίωσης. Σύμφωνα με τη παράγραφο 3 του προαναφερόμενου άρθρου αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτρίωσης επέρχεται, αν αυτή δε συντελεστεί μέσα σε ενάμισι έτος από τη δημοσίευση της απόφασης που καθορίζει προσωρινά το ποσό της αποζημίωσης και αν έχει απευθείας καθοριστεί οριστικά, από τη δημοσίευση της σχετικής απόφασης. Στην περίπτωση αυτή η αρμόδια αρχή για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης, έχει υποχρέωση να εκδώσει μέσα σε τέσσερις μήνες από τη λήξη της προηγούμενης προθεσμίας (18 μηνών) βεβαιωτική πράξη για την αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτρίωσης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Αν, ωστόσο, οι προηγούμενες προθεσμίες περάσουν άπρακτες ή η πράξη που θα εκδοθεί έχει αρνητικό χαρακτήρα, τότε κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να προσφύγει στο κατά τόπο αρμόδιο τριμελές διοικητικό πρωτοδικείο και να ζητήσει την ακύρωση της προσβληθείσας πράξης ή παράλειψης και τη βεβαίωση της αυτοδίκαιης ή υποχρεωτικώς επελθούσης άρσης της απαλλοτρίωσης.

Δυνάμει της με αριθμό 1041698/2252/0010/23.04.2009 Κοινής απόφασης Υπουργών Οικονομίας και

Οικονομικών - Ανάπτυξης, η οποία εκδόθηκε και δημοσιεύθηκε στο με αριθμό 193/30.04.2009 Φ.Ε.Κ, τεύχος ΑΑΠ, κηρύχθηκε υπέρ της Δ.Ε.Η. αναγκαστική απαλλοτρίωση, έκτασης συνολικού εμβαδού 4.029.996 τ.μ για λόγους δημοσίας ωφέλειας και ειδικότερα για την εκμετάλλευση του υποκείμενου λιγνιτικού κοιτάσματος του Ορυχείου Αμυνταίου, στο Δ.Δ. Λεβαΐας (Λακκιάς) και Φιλώτα και ήδη στις Τ.Κ. Λεβαΐας και Δ.Ε. Φιλώτα Δήμου Αμυνταίου Π.Ε. Φλώρινας. Στις 30/01/2011 δημοσιεύθηκε η απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου για τον προσωρινό καθορισμό της τιμής για την εν λόγω απαλλοτρίωση, ενώ με βάση τα παραπάνω, στις 30/06/2012 εξέπνεε η δεκαοκτάμηνη προθεσμία, κατά τη λήξη της οποίας όφειλε η Δ.Ε.Η. να προχωρήσει σε καταβολή της αποζημίωσης, προκειμένου να μην επέλθει αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτρίωσης. Ωστόσο, στις 27/06/2012 το Δ.Σ. της Δ.Ε.Η. αποφάσισε να προχωρήσει στην απαλλοτρίωση έκτασης 2.404 στρεμμάτων, χωρίς ταυτόχρονα να αποφασίσει για την τύχη των υπόλοιπων 1.626 στρεμμάτων, τα οποία εξακολουθούν να είναι δεσμευμένα ως υπό απαλλοτρίωση εκτάσεις. Καταλήγει, λοιπόν, να εκμεταλλευτεί μόνο το μισό ορυχείο και χωρίς να προβεί σε καμία μελέτη περιβαλλοντικών όρων για τα υπόλοιπα 1.404 στρέμματα με τη δικαιολογία ότι κάποια στιγμή θα προβεί και στην απαλλοτρίωση αυτών.

Με βάση τις προβλέψεις του Κώδικα Αναγκαστικών Απαλλοτριώσεων Ακινήτων, όπως αναλυτικά εκτέθηκαν παραπάνω, αν η προθεσμία για την έκδοση βεβαιωτικής πράξης περί της επελεύσεως αυτοδίκαιης άρσης της απαλλοτρίωσης των 1.626 στρεμμάτων περάσει άπρακτη ή αυτή εκδοθεί, πλην όμως, δε δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, οι ιδιοκτήτες αυτών θα πρέπει προκειμένου να αποδεσμεύσουν οριστικά τα ακίνητά τους, να προσφύγουν ενώπιον του κατά τόπου αρμόδιου Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου και να ζητήσουν την έκδοση δικαστικής απόφασης, η οποία θα βεβαιώνει την αυτοδικαίως επελεύσα άρση της απαλλοτρίωσης.

Επειδή:

Η καθυστέρηση της δημοσίευσης στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της βεβαιωτικής πράξης για την αυτοδίκαια άρση της απαλλοτρίωσης από την αρμόδια για την κήρυξη της απαλλοτρίωσης αρχή, έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία νομικών και πραγματικών εκκρεμοτήτων στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των εκτάσεων και την ουσιαστική και παρά το Νόμο δέσμευση τους.

Οι κάτοικοι της συγκεκριμένης περιοχής στερούνται χωρίς νόμιμη αιτία τις ιδιοκτησίες τους, τις οποίες δεν μπορούν να εκμεταλλευτούν κατά βούληση (π.χ. αλλαγή καλλιεργειών, ένταξη σε προγράμματα αναδιάρθρωσης κ.ο.κ.), καθώς χωρίς τη μεταγραφή των σχετικών αποφάσεων και πράξεων στα αρμόδια υποθηκοφυλακεία δεν επέρχεται αλλαγή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς των εκτάσεων αυτών.

Οι ιδιοκτήτες των εν λόγω αγροτεμαχίων, για να ανακτήσουν τα πλήρη δικαιώματά τους επί αυτών, θα πρέπει να εμπλακούν σε δικαστικούς αγώνες και να υποβληθούν σε πολυδάπανες διαδικασίες και ταλαιπωρία, ενώ αυτά θα μπορούσαν να είχαν αποφευχθεί, αν είχε δημοσιευθεί στο Φ.Ε.Κ η βεβαιωτική πράξη της αρμόδιας αρχής περί της αυτοδίκαιης άρσης της απαλλοτρίωσης, κατά τους ορισμούς του Νόμου.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί:

- Σε τι ενέργειες προτίθενται να προβούν, ώστε να δημοσιευτεί άμεσα στο Φ.Ε.Κ. η βεβαιωτική πράξη για την αυτοδίκαιη άρση της απαλλοτρίωσης στην εν λόγω περιοχή και να μπορέσουν τελικά οι ιδιοκτήτες των συγκεκριμένων αγροτεμαχίων να εκμεταλλευτούν κατά βούληση την ιδιοκτησία τους;

Ο ερωτών βουλευτής

Αθανάσιος Γερμανίδης